

ประเด็นข้อหาหรือการแสดงความเห็นต่องบการเงิน

ประเด็นที่ 1

ผู้สอบบัญชีได้ยื่นยันยอดลูกหนี้คงเหลือ ณ วันสิ้นปี จำนวน 63 ราย เป็นเงิน 21,287,929.39 บาท คิดเป็นร้อยละ 66.59 ของจำนวนสมาชิกที่เป็นหนี้ และร้อยละ 12.83 ของจำนวนหนี้ทั้งสิ้น ผลการยื่นยันยอดมีลูกหนี้ปฏิเสธหนี้ จำนวน 6 ราย เป็นเงิน 1,499,000.00 บาท และไม่ได้รับคำตอบ จำนวน 52 ราย เป็นเงิน 18,712,569.47 บาท และผู้สอบบัญชีตรวจสอบหลังวันสิ้นปีไม่ปรากฏรายการเคลื่อนไหวใดๆ จากลูกหนี้ดังกล่าว และได้สอบถามที่อยู่สมาชิกที่ไม่ตอบกลับแต่มีไปรษณีย์ตอบกลับทุกราย สมาชิกส่วนใหญ่อยู่ห่างไกลและในแต่ละอำเภอ ทำให้ไม่สามารถติดตามได้ ส่วนสมาชิกที่อยู่บริเวณใกล้เคียง ได้พยายามเข้าติดตามแล้วปรากฏว่าไม่อยู่ที่บ้านแต่อย่างไร ส่งผลให้ผู้สอบบัญชีไม่สามารถตรวจสอบให้ได้มาซึ่งหลักฐานที่เพียงพอเกี่ยวกับลูกหนี้เงินกู้ ว่าถูกต้องหรือไม่ และผู้สอบบัญชีไม่สามารถใช้วิธีการตรวจสอบอื่นให้เป็นที่พอใจเกี่ยวกับความถูกต้องตามควรตามยอดลูกหนี้ที่ปรากฏในงบการเงิน

แนวทางในการปฏิบัติงาน

1.1. กรณีผู้สอบบัญชีได้รับคำตอบปฏิเสธหนี้ ซึ่งมีผลกระทบต่อการประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ผู้สอบบัญชีจะต้องขยายขอบเขตการตรวจสอบ โดยขอคำยืนยันยอดกับสมาชิกทุกราย ซึ่งในการยื่นยันยอดหากผู้สอบบัญชีใช้วิธีการส่งหนังสือยืนยันยอดแล้ว ไม่ได้รับคำตอบกลับ ผู้สอบบัญชีจะต้องใช้วิธีการสอบถามวิธีอื่น เช่น การสอบถามโดยตรงกับสมาชิก หากดำเนินการไม่ได้ ต้องแจ้งคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์เพื่อพิจารณาหาแนวทางแก้ไข เพื่อให้ได้หลักฐานเพียงพอที่สามารถสรุปได้ว่าลูกหนี้ที่ปฏิเสธหนี้ทั้งหมดเป็นจำนวนเท่าใด

1.2. เมื่อได้ข้อสรุปในข้อ 1.1 ผู้สอบบัญชีจะต้องแจ้งให้สหกรณ์ตรวจสอบข้อเท็จจริงของลูกหนี้ที่ปฏิเสธหนี้ และกำหนดผู้รับผิดชอบชัดเจน พร้อมทั้งให้ผู้รับผิดชอบจัดหาหลักประกันที่เพียงพอต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นไว้ต่อสหกรณ์ และแจ้งให้ผู้มีหน้าที่กำกับดูแลสหกรณ์ทราบด้วย

1.3. กรณีสหกรณ์ไม่สามารถกำหนดตัวผู้รับผิดชอบได้ ในการจัดทำงบการเงินผู้สอบบัญชีจะต้องแนะนำให้สหกรณ์ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับความเสียหายเต็มจำนวน หากสหกรณ์ไม่ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญดังกล่าว ผู้สอบบัญชีพิจารณาแล้วว่ารายการนั้นมีผลกระทบต่องบการเงินอย่างมีสาระสำคัญ ต้องแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขในกรณีงบการเงินแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ

1.4. กรณีลูกหนี้ที่ยังไม่สามารถยืนยันยอดได้ ผู้สอบบัญชีต้องนำเสนอคณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์เพื่อร่วมกันพิจารณาแนวทางแก้ไข หากยังไม่สามารถดำเนินการได้ และผู้สอบบัญชีพิจารณาว่ารายการมีผลกระทบต่องบการเงินอย่างมีสาระสำคัญ อาจพิจารณาแสดงความเห็นต่องบการเงิน อย่างมีเงื่อนไข ในกรณีไม่สามารถหาหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมเพียงพอที่จะสรุปได้ว่ารายการลูกหนี้เงินให้กู้ที่ปรากฏในงบการเงินแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ

ประเด็นที่ 2

สหกรณ์ไม่ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้เงินยืมทรองราชการ ซึ่งไม่มีหลักฐานจำนวน 4,977,000.00 บาท และลูกหนี้เงินยืมทรองเพื่อซื้อที่ดินที่ไม่สามารถโอนกรรมสิทธิ์ได้ จำนวน 6,000,000.00 บาท ซึ่งผู้สอบบัญชีเสนอให้สหกรณ์ตั้งค่าเผื่อหนี้เต็มจำนวน ตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ว่าด้วยการบัญชีของสหกรณ์ พ.ศ.2542 ซึ่งสหกรณ์ไม่เห็นด้วยกับข้อเสนอของผู้สอบบัญชี โดยให้เหตุผลว่าสามารถติดตามให้ลูกหนี้ต่างๆ ชำระคืนได้

แนวทางในการปฏิบัติงาน

กรณีสหกรณ์ไม่ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้เงินยืมทรองกรรมการ ซึ่งไม่มีหลักฐาน จำนวน 4,977,000.00 บาท และลูกหนี้เงินยืมทรองเพื่อซื้อที่ดินที่ไม่สามารถโอนกรรมสิทธิ์ได้ จำนวน 6,000,000.00 บาท การปฏิบัติดังกล่าวไม่เป็นไปตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ว่าด้วยการบัญชีของสหกรณ์ พ.ศ.2542 ส่งผลให้การแสดงรายการลูกหนี้ทั้งสองประเภทที่ปรากฏในงบการเงินแสดงจำนวนเงินที่สูงกว่าข้อเท็จจริง ดังนั้น ผู้สอบบัญชีต้องแสดงความเห็น อย่างมีเงื่อนไข ในกรณีงบการเงินแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ เนื่องจากมิได้ปฏิบัติตามระเบียบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด